

“Japansko – hrvatski rječnik za aikidoke” priređen je za sve one koji se bave AIKIDOM. Obuhvaća oko 800 termina podijeljenih tematski i po abecednom redu.

Pojmovi su prevedeni korišćenjem različitih izvora. Cilj rječnika je upoznavanje aikidoka sa japanskom aikido terminologijom bez objašnjenja izgovora japanskih riječi i čitanja u hrvatskoj transkripciji.

Zamišljen je da služi kao podsjetnik pri savladavanju pojedinih tehnika i formalnog ponašanja pri vježbanju aikida, te kao pomoć pri usvajanju obimne aikido terminologije.

Autor

SADRŽAJ :

1.	Rječnik sinonima po abecednom redu.....	3
2.	Rječnik termina po temama.....	14
2.1.	Naredbe	
	- naredbe u DOJO-u.....	14
	- izrazi uljudnosti.....	14
2.2.	Stavovi.....	14
2.3.	Kretanja.....	15
2.4.	Napadi	
	- Udarci.....	16
	- Hvatovi.....	16
	- kombinirani napadi.....	16
2.5.	Poluge i bacanja	
	- poluge.....	17
	- Bacanja.....	17
2.6.	Tehnike u aikidu.....	17
2.7.	Padovi u aikidu.....	18
2.8.	Dijelovi tijela.....	18
2.9.	Pojmovi vezani uz odjeću.....	19
2.10.	Rangovi i zvanja u aikidu.....	20
2.11.	Japanski brojevi.....	20

1. RJEČNIK SINONIMA PO ABECEDNOM REDU

A	
ABARA	Rebra
AGATSU	Pobjeda nad samim sobom. Prema osnivaču-prava pobjeda (MASAKATSU) je pobjeda koju netko postiže nad samim sobom. Shodno tome, jedna od osnivačevih izreka je bila : "MASAKATSU AGATSU"- Prava pobjeda je vladanje (nad samim) sobom.
AI	Harmonija, ljubav
AIKI	Harmonija kija, princip, udruživanje svih elemenata u savršeno jedinstvo
AIKIDO	Riječ sastavljena od tri japanska ideograma : AI-harmonija, KI-duh, um ili energija svemira i DO-put,način. Odatle – AIKIDO- Put harmonije sa energijom univerzuma ili put ljubavi.
AIKIDOKA	Onaj koji se bavi aikidom
AIKIKAI	Aikido savez, termin koji se koristi da označi organizaciju stvorenu od strane osnivača za širenje aikida. Ujedno, da se napravi razlika između izvornog aikida I raznih novonastalih stilova.
AIKIKEN	Način rada sa mačem u aikidu
AI HANMI	Stav u kojem i tori i uke imaju istu nogu naprijed.
AI NUKE	Međusobno izbjegavanje. Završetak duela u kojem svaki učesnik izbjegava da povrijedi drugoga.
AI UCHI	Međusobno uništenje. Završetak duela u kojem jedan učesnik ubija drugoga. U japanskoj klasičnoj vještini mačevanja, mačevaoci su ohrabrivani da ulaze u duel sa ciljem da postignu barem AI UCHI. Zamisao je da se pobijedi u duelu, pa makar po cijenu svog života. Zamisao je prenošena da pomogne u odgajanju stava u kojem je um pojedinca usredotočen na zadatak sasjecanja protivnika.
AIKI OTOSHI	Više bacanje u aikidu kod kojeg se hvataju ukijeve noge
AIKI TAISO	Vježbe oblikovanja u aikidu, najčešće prilikom zagrijavanja
AGO	Usta
ARIGATO	Hvala (neformalno)
ASHI	Noga
ASHI SABAKI	Rad nogu, bitan je za razvijanje dobre ravnoteže i vještinu lakog kretanja
ASHIKUBI	Gležanj
ASOKO	Tamo
ATAMA	Glava
ATEMI	Udarac u vitalnu točku, sa namjerom da dovede u neravnotežu ili da odvuče pažnju. Bitan je kod prolazaka i održavanja potrebne distance između partnera. Odgovarajućom upotrebom atemija moguće je stvoriti prolaz kroz napadačevu prirodnu odbranu.
ATEMI WAZA	Tehnike udaraca u vitalne točke
ATO	Nazad

B	
BO	Drvo, štap koji se koristi u borilačkim vještinama – JO
BO JUTSU	Vještina borenja štapom
BOKKEN , BOKUTO	Drveni mač. Veliki dio aikido kretanja je nastao iz kretanja sa mačem. Istinsko učenje aikida je nemoguće bez rada sa mačem. Bokken oblikom i dužinom podsjeća na katanu.
BU	Borba, rat
BU JUTSU	Borilačka vještina
BUDO	Borilački (ratnički) put. Japanski ideogram za BU je izveden iz ideograma koji znači zaustaviti (oružje koje slični) halebardu. U aikidu je usvojeno da je najbolji put spriječavanja sukoba naglasak na izgradnji vlastitog karaktera. Put (DO) AIKI-a je istovjetan putu BU-a.
BUSHI	Ratnik, borac
BUSHIDO	Put ratnika. Pod ovim nazivom se podrazumijeva etički kodeks samuraja koji je propagirao asketski način života (ZEITAKU VA TEKI DA – raskoš je neprijatelj), stalno usavršavanje i dr.
BUSHI NO NASAKE	Izraz koji znači : " Ratničko osjećanje milosrđa i blagosti" (vidi KATSU JINKEN)

C	
CHA NO JU	Ceremonija čaja
CHI	Zemlja
CHIKARA	Snaga, sposobnost, moć
CHIKARA O DASU	Ekstenzirati snagu
CHOKU TSUKI	Pravolinijski udarac (ubod) štapom. Prednja šaka se ne pomiče duž štapa (za razliku od SHIGOKU TSUKI-a)
CHOKUSEN	Na pravoj liniji, direktno kao CHOKUSEN NO IRIMI – direktni ulazak
CHOKKAKU	Desni kut
CHOTOTSU	Točka udarca između očiju
CHUDAN	Srednji, srednji dio tijela, CHUDAN NO KAMAE – srednji stav, karakterističan za tehnike mača
CHUSHIN	Centar, središte, posebno centar nečijeg kretanja
CHUDAN – ZUKI	Udarac šakom u predio stomaka
CHUKU	Koncentracija

D	
DAI	Veliki
DAIMIO	Veleposjednik, feudalni gospodar
DAITAI	Bedro
DAN	Majstorski pojas (rang), od 1.-10. ranga: shodan, nidan, sandan, yondan, godan, rokudan, nanadan, hachidan, kudan, judan.
DE	Trenutno, istovremeno, sinkronizirano
DE AI	Pravovremeno uklapanje u napad
DO	Put. Japanski ideogram za "DO" je identičan kineskom za TAO (kao "Taoizam"). U aikiDO-u DO se odnosi na put ili način u filozofskom smislu. Mnoge vještine su u svom filozofskom preobražaju naziv jutsu promijenile u DO : jujutsu u judo, kenjutsu u kendo itd.
DOJO	Sala za treniranje boričkih vještina (doslovno – "mjesto puta"). U ZEN manastirima sala u kojoj se rade duhovne vježbe i meditacije. Japansko tradicionalno ophođenje propisuje poklon u pravcu čela sale uvijek kada ulazimo ili izlazimo iz nje.
DOJO CHO	Voda DOJO-a. Trenutno je Moriteru Ueshiba (unuk osnivača) DOJO CHO World Aikido Headquarters-a ("HOMBU DOJO") u Tokiju, Japan.
DOKKO	Točka pritiska iza uha
DOMO	Hvala – neformalno
DOMO ARIGATO	Hvala – uljudno
DOMO ARIGATO GOZAIMASITA	Mnogo hvala (vrlo uljudno) za nešto što se tek završilo
DOMO ARIGATO GOZAIMASU	Mnogo hvala (vrlo uljudno) za nešto što se upravo događa
DOSA	Kretanje, vježba TANDOKU DOSA – pripremne solo vježbe (npr. TAI SABAKI). SOTAI DOSA – priprema vježbe u paru
DOSHU	"Voda puta" (danas u aikidu je Kisshomaru Ueshiba, sin osnivača)
DOZO	Izvolite

E	
EDO	Stari Tokyo
EMBU GI	Odjeća za svečane prilike (demonstracije)
EMBU KAI	Svečani skup, prikaz, demonstracija
EMPI	Lakat
EN	Krug
ENTEN – JIZUI	Slobodno kretanje i okretanje
ERI	Okovratnik, kragna

F	
FUDOSHIN	Nepokretni um. Stanje mentalne smirenosti ili nepokolebljivosti. Um u ovom stanju je smiren i nepomučen. FUDO MYO je budističko božanstvo zaštitnik, koje nosi mač u jednoj ruci i konopac u drugoj, ono stoga izražava dvoslojni budistički ideal slobode (mač) i sažaljenja, (sa)milosti (konopac).
FUKUSHIKI – KOKYU	Disanje stomakom
FUKUSHIDOIN	Asistent učitelj
FUKUTO	Točka udarca neposredno iznad koljena
FURU KABURI	Pokret podizanja mača. Ovaj pokret se nalazi u mnogim tehnikama – IKKYO, SHIHO NAGE; IRIMI NAGE..
FUTARI KAKARI	Neprekidni napad dvojice

G	
GAESHI	Obrnuto, kontra (KAESHI)
GANMEN	Lice
GANSEKI OTOSHI	Napredno bacanje preko ramena
GARAMI	Uplesti, zavezati
GEDAN – ZUKI	Udarac šakom u predio donjeg stomaka
GEDAN	Donja pozicija, kao GEDAN NO KAMAE – položaj kod kojeg je mač spušten u pravcu koljena protivnika
GEDAN GAESHI	Udarac štapom po koljenu. Držeći štap palci su jedan ka drugom
GEIDO	Put vještine ili umjetničkog postignuća
GEKON	Točka pritiska ispod donje usne
GENSHIN	Intuicija
GI / DOGI / KEIKO GI	Odjeća u kojoj se vježba, radna odjeća
GIRI	Rezati, sjeći. Kada se koristi kao prefiks izgovara se kao KIRI (SHIHO GIRI). Može značiti i posvećenika, onoga koji je na "putu".
GOKUI	Najviše učenje načela ili tehnike
GOKYO	5. forma (peto učenje), KUJI-OSAE, UDE HISHIGI
GOMEN NASAI	Izvinite
GYAKU	Obrnuto, kontra
GYAKU HANMI	Suprotni stav sa jednom nogom naprijed (uke sa lijevom , a tori sa desnom nogom naprijed i obrnuto)
GYAKU – UCHI	Ukršteni udarac
GYAKU - ZUKI	Udarac u kontra stavu

H	
HACHI	Osam
HAGAKURE	Stari samurajski spis, skriven pod lišćem
HAI	Da
HAISHU	Zadnji dio ruke
HAITO	Greben šake
HAJIME	Start
HAKAMA	Široke japanske hlače. Vezuju se trakama oko struka. Nose ih yudanshe tj. nosioci majstorskog (crnog pojasa) ranga, crne ili tamnoplave. Također hakama se nosi i u kendo i iaidu
HAKARI GAEKO	Rad na treningu u grupama
HANBO	Kratki štap
HANMI	Stav sa jednom nogom naprijed. Stopala zajedno čine trokut., peta prednje noge je na liniji korijena palca zadnje noge. Može biti sa višim ili nižim položajem težišta tijela (skupljene ili raširene noge)
HANMI HANDACHI	Tehnike koje se izvode kada je tori u suwari (na koljenima), a uke u tachi wazi (na nogama)
HANTAI	Suprotno
HANTAI – NI	U suprotnome pravcu
HAORI	Kratki ogrtač
HAPPO	8 pravaca – vježba sječenja u 8 pravaca
HARA	Stomak. Često se koristi za tanden ili SEIKA NO ITEN – jednu točku u stomaku smještenu oko 5 cm ispod pupka, blizu težišta tijela. Hara je centar KI-a tj. životne energije i duha.
HARA GEI	Igra ili umjetnost stomaka. To je obostrano razumijevanje koje se postiže intuicijom, sasvim izvan onoga što izgovore dvije osobe
HASSO NO KAMAE	Položaj u koji dolazimo nakon pokreta sa štapom u obliku broja 8. Isti položaj postoji i u tehnikama mača
HAYAKU	Brže
HEIKO	Paralelno

HENKA WAZA	Varijacijske tehnike. Početak jedne tehnike i završetak drugom tehnikom npr. IKKYO koji se završio kao IRIMI NAGE
HERA	Dio na hakami iza leđa koji se podvlači ispod pojasa
HIDARI	Lijevo
HIJI	Lakat
HIJI DORI	Hvat za lakat
HIJI – ZUME	Atemi točka na unutrašnjem dijelu lakta
HIKI	Povući
HINERI	Okrenuti, zaviti
HITAI	Čelo
HITOEMI	Ulazak paralelno naprijed
HITORI WAZA	“Vježbanje sa nevidljivim partnerom”
HO	Metod
HOMBU DOJO	Centralni dio organizacije. Aikikai hombu dojo se nalazi u Tokiju

I	
ICHI	Jedan
IDO	Kretanje, put liječenja
IDORI	Tehnike koje se vježbaju u seizi
IIE	Ne
IKKI – NI	U jednom dahu, smjesta
IKKYO	1. forma (prvo učenje), OSHI TAOSHI, UDE OSAE
IKKYO UNDO	Prva vježba, vježba za ikkyo. Iz širokog stava, pomjeranjem kukova prema naprijed ruke idu putanjom uz tijelo i iz položaja na kukovima lučno dolaze do seigan položaja. Uz pokret kukova unazad, istom putanjom ruke idu nazad i zaustavljaju se na kukovima sa strane sa zatvorenim šakama. Šake se otvaraju i zatvaraju od malog prsta pa na dalje.
IMA	Sad
IRIMI	Ulazak tijelom
IRIMI NAGE	Bacanje sa ulaskom

J	
JIYU WAZA	Slobodan stil izvođenja tehnika – najčešće na dogovoren napad od strane više napadača. Razlikuje se od RANDORIJA u drugim vještinama
JINCHU	Točka pritiska iznad gornje usne ispod nosa
JINKAI – KYUSHO	Vitalne točke na ljudskom tijelu
JINJA	Šinto svetište. Postoji AIKI JINJA koja se nalazi u Iwami, Ibaraki prefektura u Japanu
JINTAI	Tijelo
JO	Drveni štap koji se koristi u aikidu dužine 127 cm. Štap je izvorno služio kao štap za hodanje. Većina pokreta JO-om potiče iz japanskog tradicionalnog borenja kopljem (YARIJUTSU), poneka iz JO JUTSU-a, a neke je osmislio sam osnivač
JODAN	Visoko, gornji dio tijela (glava), visok stav, mač se drži visoko iznad glave JODAN NO KAMAE
JODAN – ZUKI	Udarac šakom u predjelu glave
JO DORI	Tehnike odbrane za oduzimanje štapa
JU	Deset
JUIZO	Predio bubrege, krsta
JUJI NAGE, JUJI GARAMI	Bacanje sa uplitanjem ruku (bukvalno – deseto bacanje)
JUNCHU	Atemi točka iznad usne
JUTSU	Vještina, sredstvo
JUJUTSU	Također JUJITSU ili JINJITSU ili JINJUTSU – pojam koji se odnosi na 725 službeno dokumentiranih sistema oružane ili nenaoružane borbe, koje se temelje na gipkosti, mekoći i popuštanju umjesto sile. JU znači mekan, popustljiv.
JUDO	Borilačko umijeće razvijeno u Japanu 1882. God. kada je JIGORO KANO osnovao školu KOKODAN juda.

K	
KABUTO	Kaciga (dio samurajskog oklopa)
KADO	Japanska vještina aranžiranja cvijeća, danas poznata kao ikebana, datira iz 6. stoljeća, kada je s budizmom došla iz Kine

KAESHI	Isto kao GAESHI, kontra, obrnuto (kote gaeshi, kaeshi undo – vježba leđa na leđa, kaeshi waza itd.)
KAESHI – ZUKI	Kontra udarac rukom
KAESHI WAZA	Tehnike kontri (GAESHI WAZA)
KAISO	Titula
KAISSHAKU - NIN	Pomoćnik kod SEPUKU-a. Klečao je sa lijeve strane od samuraja i imao je zadatak da mu ublaži agoniju nakon HARAKIRI-ja odsjecanjem glave
KAMAE	Osnovni stav u aikidu. Sa mačem, u zavisnosti od položaja ruku može biti jodan kamae, waki kamae itd.
KAMI	Duh, anđeo, božanstvo. Ideogram se sastoji od znaka za vatru i znaka za vodu
KAMIKAZE	"Božanski vjeter". Oluja koja je zbrisala mongolsku flotu Kubaj-kana u napadu na Japan 1281. Termin je poznat po pilotima samoubojicama pred kraj II. Svjetskog rat
KAMIZA	Mjesto kamia, mali hram, nalazi se u pročelju aikido sala u Japanu. Čelo sale
KANSETSU WAZA	Tehnike narušavanja – katami waza npr. Nikyo, sankyo
KATA	Niz pokreta koji se samostalno uvježbavaju. U aikidu kate se rade sa štapom (JO). Borba sa zamišljenim protivnikom
KATAME WAZA	Tehnike kontrole – OSAE WAZA, KANSETSU WAZA, SHIME WAZA
KATANA	Samurajski mač. Duži od dva mača koji su se nosili za pojasom
KATSU HAYABI	"Pobjeda brzinom sunčeve svjetlosti". Prema osnivaču : Kada neko postigne potpuno vladanje nad samim sobom (AGATSU) i savršenu saglasnost sa osnovnim principima vladanja u univerzumu, imat će snagu cijelog univerzuma na raspolaganju, i više neće postojati nikakva stvarna razlika između njega i univerzuma. U ovom duhovnom stanju pobjeda je trenutna. Nemajući neprijatelja nemamo potrebu za borbom, stoga uvijek izlazimo kao pobjednici.
KATSU JINKEN	Mač koji spašava život. Što je japanska vještina mačevanja bivala više pod utjecajem (zen)budizma i taoizma, vježbači su bivali sve više zainteresirani za unošenje etičkih principa u svoju vještinu. Savršeni majstor mačevanja po njima, treba da bude u stanju ne samo da upotrebi mač za ubijanje, već također i da sačuva život. (Vidi SETSU NIN TO)
KAITEN	Kolo, točak. Okret za 180 stupnjeva na prstima obje noge
KAITEN NAGE	Kružno bacanje. Postoji kao uchi-kaiten nage i soto-kaiten nage (unutra i van)
KAMIZA NI REI	Pozdrav ka kamizi (čelo sale)
KAN	Intuicija
KANCHO	Vlasnik škole ili sale
KARUMA	Kao waki gamae, mač vodoravno
KASHAKI – UCHI	Povezani napad
KASHI	Noge
KATA DORI	Hvat za rame sa jednom rukom
KATATE DORI	Hvat rukom za ruku (gyaku-hanmi)
KATATE	Ruka
KATATE – UCHI	Udarac jednom rukom
KAYOI DESHI	Učenici koji žive izvan sale (pogledaj UCHI DESHI)
KEIKO	Trening
KEN	Mač
KENDO	Put mača. Japansko mačevanje koje se temelji na tehnikama samurajskog mačevanja. SHINAI je "mač" koji se koristi u kendo. Napravljen je od bambusa, lakši je i bez zakrivljenja. Sa njime se rukuje potpuno drugačije nego sa pravim mačem ili bokkenom
KENSHO	Prosvjetljenje
KEIKO GI/ DO GI/ GI	Odjeća za vježbanje, radna odjeća
KESA	Rever
KESA GIRI	Sječenje mačem slično YOKOMEN UCHI sječenju, s tim da se mač ne kreće putanjom sa glave već "sa revera"
KI	Um, energija, duh, životna sila (kineski CHI). Centralni ideogram u riječi aikido po mjestu i značenju
KIAI	Glasni i energični izdah sa krikom (osim u UECHU-RYU karateu gdje je tih i podsjeća na "hat"). Ideogrami za KI AI su isti kao za AI KI. Izvodi se tako što treba izbaciti što veću količinu zraka za što kraće vrijeme uz glasove : TO, SA AI, I...Kiai se često koristi i u borbi da bi se prikupila snaga i uplašio protivnik. Postoji posebno umijeće kiai koje se uvježbava u KIAI JITSU vještini
KIHON	Osnovno, fundamentalno. Često postoje naoko velike razlike u načinu izvođenja iste tehnike u aikidu. Sagledati ispod vanjštine pravo lice tehnike i shvatiti srž jednostavnog znači razumjeti što je kihon
KIHON WAZA	Osnovne tehnike
KIKAN	Dušnik
KIKU	Niže
KIMONO	Tradicionalna japanska odjeća
KI MUSUBI	KI NO MUSUBI – povezivanje ki-a. Kao kod KI MUSUBI NO TACHI-ja vježbe sa mačevima. Pravi KI MUSUBI zahtjeva čist, fleksibilan i pažljiv um (vidjeti SETSUZOKU)
KI NO NAGARE	Tok ki-a
KIYOTSUKETE	Oprezno, pažljivo
KIZA	Položaj na koljenima, ali na prstima kao kod SHIKKO-a
KOHAI	Mlađi učenik
KOKORO	Srce, um. Psihologija japanskog naroda ne pravi jasnu razliku između mjesta gdje se nalazi intelekt (um) i mjesta gdje se nalaze emocije (osjećanja) kao što je to slučaj sa zapadnjačkom psihologijom
KOKORO GAMAIE	Mentalni odnos tj. stav (kamae)
KOKYU	Disanje, snaga daha. Dio aikida koji je razvijen iz KOKYU RYOKU-a, što znači snaga disanja. Ovo je usaglašavanje sa kretanjem. Kontrolom disanja može se postići bolja koncentracija i eliminirati stres. U mnogim tradicionalnim oblicima meditacije, kontrola disanja se koristi kao metod razvijanja visoke koncentracije i

	mentalne smirenosti. U velikom broju jezika i kultura DUH i DAH su blisko povezani.
KOKYU HO	Vježba u paru u sjedećem položaju za postizanje kokyu-a. Zove se I MOROTETORI KOKYU NAGE , RYOTEMOCHI KOKYU NAGE ili UDE-OROSHI IRIMI
KOKYU RYOKU	Snaga disanja
KOKYU RYOKU NO YOSEI HO	Vježbe za razvijanje snage daha
KOKYU NAGE	Bacanje sa kokyu-om. Veliki broj aikido tehnika nosi ovo ime. Tehnika se najčešće završava padom napred ukea
KOMI	Približiti se
KONGO	Oštrica okomito pored lica
KORYU	Stari stil
KOSADORI	Hvat za ruku (katatedori ai-hanmi)
KOSHI NAGE	Bacanje preko kukova
KOSHITA	Zadnji kruti dio hakame koji dolazi na kukove
KOTAE	Promjena
KOTE	Šaka
KOTE GAESHI	Bacanje sa zavrtnjem šake
KOTODAMA	Vježba ispuštanja različitih zvukova (glasova) sa namjerom dovođenja u ekstazično stanje
KU	Devet, praznina
KUBISHIME	Davljenje. Postoji tri različita zahvata koji mogu da se svrstaju u kategoriju davljenja I gušenja. Prvi način, gušenje, primjenjuje se pritiskom na dušnik I zaustavljanjem dotoka zraka. Drugi, arterijsko davljenje, primjenjuje se pritiskom na arterije sa obe strane vrata. Treće je nervno davljenje koje se izvodi pritiskom na određene točke vagus nerva kojim se dovodi do zaustavljanja rada srca i time naglog pada pritiska. Povrat iz stanja nesvijesti često je nemoguć bez pomoći nekog trećeg
KUMIJO	Vježbe sa štapom (JO) u paru
KUMITACHI	Vježbe sa mačem (bokkenom) u paru
KUBI	Vrat
KUBI – NAKA	Atemi točka na glavi
KUJIKI	Naprezanje
KUZUSHI	Princip narušavanja partnerove ravnoteže. U aikidu tehnika ne može biti ispravno izvedena bez ovog principa. (TAI NO KUZUSHI-dovođenje tijela u neravnotežu)
KYU	Učenički pojasevi (rangovi), od 6. do 1. : rokyu, gokyu, yonkyu, sankyu, nikkyu, ikkyu
KYUDO	Japansko streličarstvo
KYUSHO	Vitalne točke na tijelu

M	
MA AI	Optimalno rastojanje između partnera
MASAKATSU	"Istinska pobjeda" (vidi AGATSU)
MAE	Naprijed
MASSUGU	Pravo naprijed
MATA	Prepone, slabine
MATADACHI	Dio sa strane na hakami
MATE	Sačekaj
MAWASHI	Okret, rotacija
MAWATTE	Okreni se
MEN	Glava
MEN – UCHI	Udarac u glavu
MICHI	Put (isto kao DO). U jednom periodu O' Sensei svoju vještinu zove AIKI NO MITCHI (put aikia)
MIGI	Desno
MISOGI	Vježba pročišćenja. Radi se o vježbi disanja i meditacije koja se izvodi u seizi, zatvorenih ili poluzatvorenih očiju. Disanje je lagano, odnos udah-izdah iznosi 1:2 u korist izdaha. Udah je uvijek na nos, a izdah na nos ili kroz poluotvorena usta. Ovo je vježba koja nas uvodi u trening i kojom trening završava.
MIMI	Uši
MITEGURA	Ezoterično, obredno savijanje papira (ne ORIGAMI), kao simbolički prinos i dokaz prisustva kamija. Ima dvadeset načina savijanja i svaki ima svoje značenje. Kraj hramova u Japanu nailazimo na mnoštvo MITEGURA koji podsjećaju na zapaljane svijeće u kršćanstvu
MOKU ROKU	Katalog tehnika
MOKUSO	Meditacija, zatvorite oči
MOROTE	Objе ruke
MOROTE DORI	Hvat dvjema rukama za jednu (KATATE RYOTE DORI)
MU	Stanje praznine, nepostojanja, čistoće u šintoizmu
MUDANSHA	Nosilac bijelog pojasa
MUNE	Grudi, prsa
MUNE DORI	Hvat za grudi (revere)
MUNE TSUKI	Udarac šakom u predio grudi
MUNEN	Bez razmišljanja. Stanje poznato kao trenutak kada samuraj izvuče mač riješen da ga upotrebi
MUSHIN	Bukvalno "bez uma" tj. stanje prazne svijesti
MUSUBI	Jedinstvo, povezivanje

N	
NAGASHI	Pretapanje
NAGASHI WAZA	Način, rad gdje se jedna tehnika pretapa u drugu
NAGARE	Proticanje, tok
NAGE	Bacanje, onaj koji baca (tori)
NAGINATA	Oružje nalik halebardi (štap sa sječivom na vrhu). Oružje koje su tradicionalno koristile žene. Danas se vježba u okviru vještine NAGINATA-DO
NAIKE	Točka pritiska kod gležnja
NAKA	Centar
NAKA NI	Ka centru
NANAME	Dijagonalno
NE WAZA	Tehnike hrvanja
NIKYO	2. forma (drugo učenje), KOTE MAWASHI, KOTEMAKI
NI NIN GAKE	Odbrana od dva napadača
NUKI	Vuci
NUKITE	Krajevi nesavijenih prstiju

O	
O	(Prefiks) izražava veliki stupanj poštovanja prema nekome, a svaki prijevod na bilo koji europski jezik ne izražava puni smisao ovog prefiksa – veliki, cijenjeni, poštovani ..
OBI	Pojas
OSAE WAZA	Tehnike kontrole (ikkyo, sankyo)
O – SENSEI	“Veliki učitelj” – Morihei Ueshiba, osnivač aikida
OI – ZUKI	Udarac sa korakom
OJI WAZA	Tehnike blokada i kontranapada
OMOTE	Naprijed, direktno, prisutan princip kod mnogih tehnika (ikkyo omote)
OMOTE WAZA	Direktne tehnike
OMOTOKYO	Jedna od tzv. Japanskih “novih religija”. OMOTOKYO je sinkretička mješavina šintoizma, neošintoističkog misticizma, kršćanstva i japanskih narodnih vjerovanja. Osnivač aikida je bio sljedbenik omotokyo-a I unio je neke elemente iz njega u aikido trening. Međutim, osnivač je inzistirao na tome da nema potrebe da se bude sljedbenik omotokyo-a da bi se proučavao aikido (ili neke druge religije)
ONEGAISHIMASU	Zamoliti nekoga da vježba sa vama
OSAE	Pritisak, guranje, imobilizacija
OTOSHI	Bacanje na dolje

R	
RANDORI	Slobodan stil “van treninga”.Razlikuje se od JIYU WAZE u kojoj postoji sloboda izvođenja tehnika, ali se poštuje odnos tori-uke, tj. uke prima tehniku odnosno daje energiju za izvođenje tehnike. Ovaj vid vježbanja je kod drugih vještina npr. Judo-a od primarne važnosti
REI	Pozdrav poklonom
REIGI	Ponašanje, ophođenje. Pridržavanje odgovarajućeg ponašanja u svako doba (naročito u sali), je bitan dio treninga
RENZOKU	Neprekidan, stalan
RIAI	Zajednički naziv za simbol trokuta, kruga i kvadrata. M. Saito trokut objašnjava kao aikido stav – hitoemi, krug kao kretanje, a kvadrat kao kontrolu. Ueshiba je govorio da kad trokut, kvadrat i krug postanu jedno i počnu da teku skupa zajedno sa ki-jem, tada se pojavljuje aikido. Simbolika ovih znakova je mnogo šira
ROKU	Šest
RITSUZEN	Meditiranje u stojećem položaju
RONIN	Vitez lualica (po zapadnjačkoj terminologiji), samuraj bez gospodara
RYO	(Prefiks) – oba, obje, dva, par
RYOKATA DORI	Hvat sa dvije ruke za dva ramena
RYOTE DORI	Hvat sa dvije ruke za dvije ruke
RYU	Škola ili tradicija neke borilačke vještine

S	
SABAKI	Kretanje (TAI SABAKI – kretanje tijela)
SAHO	U lijevo
SAMURAI	Najamni ratnik, predstavnik srednjovjekovne vojne kaste u Japanu. Više od 700 god. samuraji su imali presudnu ulogu u formiranju povijesti Japana. Ideogram koji se čita kao samurai, zapravo znači – čovjek koji služi
SAN	Tri
SAN NIN GAKE	Obrana od tri napadača
SANKAKU	Trokut
SANKYO	3. forma (treće učenje), KOTE HINERI, SHIBORI-KIME
SATORI	Prosvjetljenje (iluminacija)
SATSU NIN TO	Mač koji ubija. Iako je ideal predstavljao mač koji spašava (vidi KATSU JINKEN), smatrano je da zlo koje spriječava mnogo veće zlo može biti opravdano
SEIGAN	Prirodan položaj, osnovni stav sa mačem
SEIKA NO ITEN	“Jedna točka u donjem stomaku” – tanden
SETSUZOKU	Povezanost, može značiti kontinuitet u tehnici
SEIKA – TANDEN	Donji stomak
SEIKEN	Šaka, pesnica
SEIKICHU	Kičma
SENSEI	Učitelj
SEIZA	Položaj u kojemu se sjedi (kleči) na koljenima. U ovom položaju smo na početku, na kraju treninga, te onda kada sensei demonstrira tehnike
SEMETE	Napadač

SEMPAI	Stariji učenik
SENAKA	Zadnji dio tijela
SENJUTSU	Taktika
SENSEI NI REI	Pozdrav učitelju
SEPUKU	Ritualno samoubistvo rasjecanjem stomak. HARAKIRI. Bio je dozvoljen samo samurajima i trebao je da pokaže odanost i neizmjernu hrabrost
SHI	Četiri (YON), čovjek samuraj, ratnik (BU SHI)
SHICHI	Sedam (NANA)
SHIDOIN	Učitelj, instruktor (radi se o tituli)
SHIHAN	Stariji učitelj – "učitelj nad učiteljima"
SHIHO GIRI	Rezanje u četiri pravca. Vježba se izvodi sa ili bez mača
SHIHO NAGE	Bacanje u četiri strane
SHIKAKU	Mrtvi kut. Položaj u kome je protivniku teško da napadne i iz koga je relativno lako kontrolirati njegovu ravnotežu i tehniku
SHIKKO	Kretanje na koljenima
SHINAI	Mač od bambusa, Koristi se u KENDO-u
SHINKEN SHOBU	Duel pravim mačevima
SHINSHIN	Um i tijelo
SHINSHIN SHUGYO	Vježbanje uma i tijela
SHINSHIN TOITSU	Jedinstvo uma i tijela
SHINTAI	Tijelo
SHINTO	Put bogova. Religija u Japanu. Osnivač aikida bio je pod velikim utjecajem OMOTOKYO-a koji je izrastao iz šintoizma
SHIM BU FU SATSU	"Nebeska ljubav ne ubija"
SHITA HARA	Donji stomak (SEIKA TANDEN)
SHITA	Dolje
SHIZOKU	Sigurna točka
SHO	Mali
SHODAN	Prvi DAN
SHODO	Kaligrafija, DO pisanja kistom (SHO)
SHOMEN	Pravo naprijed
SHOMEN UCHI	Udarac odozgo pravo naprijed (iznad glave u glavu)
SUBURI	Osnovne i neophodne vježbe za JO i BOKKEN. Udarci, sječenja i ubodi koji se uvježbavaju ponavljanjem
SHOSHIN	Svijest početnika
SHUCHU	Koncentracija
SHUGEKI	Napad
SHUGYO	Svakodnevna vježba u usavršavanju i oplemenjivanju tijela i duha
SHUHAI	Zadnji dio ruke
SHUTO	Brid šake
SODE	Rukav
SODE DORI	Hvat za rukav
SO JUTSU	Vještina borbe kopljem
SOKE	Prvi čovjek stila (glava porodice)
SOKEI	Prepone, slabine
SOKUTEI	Peta (dio stopala)
SOTO	Vanjska strana
SUMI OTOSHI	Spuštanje u kut, tehnika bacanja
SUMIMASEN	Izvinite (da privučete pažnju)
SUTEMI	Požrtvovanost
SUWARI WAZA	Tehnike koje se izvode u parteru (na koljenima). Položaj u kome se sjedi na koljenima je bio prisutan u cijeloj japanskoj povijesti. Danas su nam ove tehnike korisne za razvijanje osjećaja stabilnosti i kretanja iz kukova
SUWATTE	Sjedite dolje

T	
TABI	Japanske čarape koje se koriste u sali
TACHI	Na nogama, vrst japanskog mača – katana
TACHI DORI	Tehnika odbrane i oduzimanja mača
TACHI WAZA	Tehnike koje se izvode u stojećem stavu
TAIJUTSU	Tjelesne tehnike (bez oružja)
TANINSUGAKE	Trening sa više napadača, FUDORI DORI (obično napad hvatom)
TAI – ATARI	Tjelesni kontakt
TAI NO HENKO	Vježba u parovima gdje se tori tenkanom uklapa u ukeov napad, TAI NO TENKAN
TAISABAKI	Kretanje tijela
TAKEDA SOKAKU	Veliki majstor DAITO AIKI JICUA, jedan od najznačajnijih majstora od kojega je učio Morihei Ueshiba
TAKEMUSU AIKI	Osnivačeva izreka koja znači: "Beskonačna stvarajuća vještina aikia"
TANDEN	Stomak, bukvalno – polje na kojem sjedi tan- isto to i SAIKA NO ITEN – jedna točka u stomaku. Naziv je izveden iz kineskog tan-tjen (vidi HARA)
TANTO	Nož. Japanska verzija jednosjeklog noža bez štitnika tj. tsube. Na treningu se koristi drvena imitacija
TANTO DORI	Tehnike odbrane i oduzimanja noža
TATAMI	Obloga poda u sali, pod za borilačke vještine, strunjača
TATEKI	Višestruki napad
TATEKI – GEIKO	Vježbanje sa više napadača
TATEKI – UCHI	Odbrana od više napadača
TATTE	Podizanje
TE	Ruka
TEN	Nebo
TE – URA	Rukom unutra
TE – WAZA	Ručne tehnike (u odbrani od oružja)
TEGATANA	"Ruka mač" – vanjski brid šake
TENKAN	Okret oko prednje noge za 180 stupnjeva (TAI NO TENKAN)
TENSHIN	Kretanje unazad pod kutem od 45 stupnjeva sa privlačenjem prednje noge (sa promjenom stava : USHIRO ASHI TENSHIN – tenshin sa nogom koja je na početku bila otpozadi)
TEKUBI	Ručni zglobov, zglavak
TEKUBI SHINDO	Vježba protresanja zglobova
TENCHI NAGE	Bacanje "nebo – zemlja"
TENTO	Atemi točka iza glave
TENUGUI	Platnena marama, nosi se na glavi ispod kacige u kendu
TETTSUI	"Šaka kao čekić"
TOMA	Velika distanca (kao kod TOMA KATATE UCHI – udarca sa štapom)
TORI	Onaj koji izvodi tehniku (nasuprot uke-a)
TORU	Uhvatiti, zgrabiti
TSUBA	Štitnik na maču između sječiva i balčaka
TSUBOI	Akupunkturna točka. TSUBOI su zapravo mjesta na meridijanima kojima protiče KI kroz naš organizam. Stari kineski ideogram za tsuboi je nalik vrču tankog vrata sa poklopcem gdje vrč predstavlja spremište KI-a a vrat vrča put do njega
TSUKI	Ubod ili pravolinijski udarac (ZUKI)
TSUKURI	Remećenje ravnoteže (priprema za bacanje u JUDO-u)

U	
UCHI	Prednja strana, iznutra, kao kod napada sa prednje strane (SHOMEN UCHI – udariti, oboriti)
UCHI DECHI	Učenici koji žive u okviru DOJO-a
UCHI – WAZA	Prednje tehnike
UCHIMA	Rastojanje sa kojega možete udariti čineći jedan korak
UCHIMATA	Unutrašnje bacanje
UCHITE	Napadač
UDE	Ruka (od šake do ramena)
UE	Gore
UESHIBA KISSHOMARU	Sin osnivača aikida i trenutno aikido DOSHU
UESHIBA MORIHEI	Osnivač aikida
UESHIBA MORITERU	Sin Kissomaruja i unuk osnivača. Danas je on DOJO-CHO u Hombu Dojo-u
UKE	Osoba koja prima tehniku, odnosno na kojoj se tehnika radi od strane torija. Partner ili asistent. U aikidu ukea nikad ne gledamo kao protivnika
UKE – WAZA	Tehnike blokiranja
UKEMI	Pad – bukvalno : "primiti tijelo". Može biti izveden na različite načine kao pad naprijed MAE UKEMI, unazad USHIRO UKEMI ili u stranu YOKO UKEMI. Svrha pada je da zaštiti tijelo od povreda, pa tako uke najčešće sam pada da bi se spasio od povrede i izašao iz tehnike
UKI	Ploveći
URA	Iza, "krug". Klasičan način izvođenja aikido tehnika kod kojeg se sklanjamo iza ukea tenkanom ili irimi tenkanom

URAKEN	Zadnja strana šake
USHIRO	Pozadi, iza, USHIRO UKEMI – pad unazad
USHIRO ERI DORI	Hvat iza leđa rukom za okovratnik ispod tjemena
USHIRO KUBI SHIME	Davljenje iza leđa
USHIRO HIJI DORI	Hvat iza leđa sa obe ruke za oba lakta
USHIRO RYOKATA DORI	Hvat iza leđa sa dvije ruke za dva ramena
USHIRO RYOTE DORI	Hvat iza leđa sa dvije ruke za obe ruke
USHIRO TSUKI	Ubod udarac unazad sa štapom
USHIRO WAZA	Tehnike odbrane od napada sa leđa

W	
WAKARIMASU	Razumijem
WAKARIMASEN	Ne razumijem
WAKA SENSEI	"Mlad učitelj". Tako zovu MORITERUA UESHIBU
WAKI	Iza pazuha
WAKI GAMAE	Stav u kojem se mač drži spušten iza tijela, npr. kod trećeg suburija
WAKIKAGE	Atemi točka ispod pazuha
WAKIZASHI	Kratki mač, shoto. Nosio se zajedno sa katanom
WAZA	Tehnika

Y	
YAMA ARASHI	Planinska oluja, tehnika bacanja
YAME	Stop
YO	Pozitivni prirodni princip
YOI	Spremni
YOKO	Sa strane
YOKO UCHI	Udarac sa strane
YOKOMEN	Glava sa strane
YOKOMEN UCHI	Dijagonalni udarac odozgo
YONKYO	4. forma (četvrto učenje), TEKUBI OSAE
YUBI	Prst
YUDANSHA	Nosilac DAN pojasa (majstorski rang)
YUKURI	Sporije

Z	
ZANSHIN	Kontroliranje uma / srca
ZEKKEN	Izvezeno ili napisano ime ili ime DOJO-a na odjeći
ZEN	Škola ili grana budizma koja se odlikuje meditativnim tehnikama osmišljenim da dovedu do prosvjetljenja
ZENGAKU	Čelo
ZENPO	Srijeda
ZENSHIN	Cjelokupno tijelo
ZENTAI	Sve, cjelokupno
ZORI	Japanske sandale

2. RJEČNIK TERMINA PO TEMAMA

2.1. NAREDBE

	NAREDBE U DOJO-U
ATO	Nazad
HAJIME	Start, počmite
HAYAKU	Brzo
KIYOTSUKETE	Oprezno, pažljivo
KAMIZA NI REI	Pozdrav ka kamizi (čelu sale)
KOUTAI	Promjena
MATE	Sačekaj
MAWATTE	Okreni se
MOKUSO	Zatvorite oči
SUWATTE	Sjednite
OTAGAI NI REI	Uzajamni pozdrav
REI	Pozdrav poklonom
SENSEI NI REI	Pozdrav učitelju
YAME	Stop
YAME	Spremni
YUKURI	Sporije
YUKURI YAKA NI	Mekano

	IZRAZI ULJUDNOSTI
ARIGATO	Hvala – neformalno
DOMO	Hvala – formalno
DOMO ARIGATO	Hvala uljudno
DOMO ARIGATO GOZAIMASU	Mnogo hvala (vrlo uljudno) za nešto što se upravo događa
DOMO ARIGATO GOZAIMAS'TA	Mnogo hvala (vrlo uljudno) za nešto što se tek završilo
DOZO	Izvolite
GOMEN NASAI	Izvinite
HAI	Da
IIE	Ne
ONEGAISHIMASU	Zamoliti nekog da sa vama vježba
SUMIMASEN	Izvinite (da privučete pažnju)
WAKARIMASU	Razumijem
WAKARIMASEN	Ne razumijem

2.2. STAVOVI

	STAVOVI U AIKIDU
CHUDAN	Srednji stav, mač u sredini, SEIGAN je CHUDAN GAMAE
GEDAN	Niski položaj, mač u donjem položaju
HIDARI HANMI	Lijevo stav, lijeva noga naprijed
HANMI	Stav sa jednom nogom naprijed
HASSO GAMAE	Stav sa mačem ili štapom na ramenu
HITOEMI	Ulazak paralelno naprijed
IAI HIZA, TATE HIZA	Klečanje
JODAN GAMAE	Visoki stav, mač se drži iznad glave

KAMAE	Stav
KARUMA	Kao WAKI GAMAE, mač vodoravno
KONGO	Oštrica okomito pored lica
MIGI HANMI	Desni stav, desna noga naprijed
SEIZA	Položaj u kojemu se sedi na podkoljenicama (kleči)
SEIGAN	Prirodan položaj, osnovni stav sa mačem
SHIZENTAI	Prirodni stav paralelnih stopala raširenih za širinu bokova
TACHI	Na nogama
WAKI GAMAE	Stav u kojemu se mač drži spušten iza tijela

2.3. KRETANJA

	POJMOVI VEZANI ZA KRETANJA U AIKIDU
ASHI SABAKI	Rad nogu, pokretati noge
ASOKO	Tamo
AYUMI ASHI	Ukršteni korak
CHUDAN	Srednje, srednji dio tijela
CHOKUSEN	Na pravoj liniji, direktno CHOKUSEN NO IRIMI – direktni ulazak
ENTEN JIZUI	Slobodno okretanje i kretanje
FUMI KOMI	Promjena stava koracima naprijed ili nazad
GYAKU	Obrnuto, kontra
GEDAN	Nisko, donji dio tijela (od struka naniže)
HANTAI – NI	U suprotnom pravcu
HAPPO	U osam pravaca, svuda
HEIKO	Paralelno
HIDARI	Lijevo
HIKI	Povući
HITOEMI	Ulazak paralelno naprijed
ICHIMONJI	Na pravoj liniji
IRIMI	Doslovno - "staviti u tijelo"
JODAN	Visoko, gornji dio tijela
KAITEN	Okret u mjestu, krug, točak
KIKU	Niže
KOMI	Približiti se
KUZUSHI	Princip narušavanja partnerove ravnoteže
MAE	Naprijed
MIGI	Desno
MASSUGU	Pravo naprijed
NAKA	Centar
NAKA NI	Ka centru
NANAME	Dijagonalno
OKURI ASHI	Iz širokog u široki stav. Prvo se privuče zadnja noga prvoj, a zatim se opet iskorači prednjom nogom
OMOTE	Sprijeđa, vani "lice", direktno
OTOSHI	Bacanje
SABAKI	Kretanje, pokret, rad
SHIHO GIRI	Rezanje u četiri pravca
SHIKKO	Kretanje na koljenima
SHOMEN	Pravo naprijed
SOTO	Vanjska strana
TAI NO HENKA	Promjena pozicije tijela. Vježba se u parovima kada se tori npr. tenkanom uklapa u ukeov napad
TAI NO KUZUSHI	Dovođenje tijela u neravnotežu
TAI SABAKI	Kretanja tijela
TENKAN	Okret oko prednje noge za 180 stupnjeva
TENSHIN	Kretanje unazad pod kutom od 45 stupnjeva sa privlačenjem prednje noge (sa promjenom stava : USHIRO ASHI TENCHIN – TENSHIN sa nogom koja je na početku bila straga)
TE SABAKI	Rad ruku
TSUGI ASHI	Klizajući korak (iz visokog u visoki stav)
UCHI	Prednja strana
UE	Gore
USHIRO	Iza, pozadi
URA	Iza
YOKO	Sa strane
WAKI	Iza pazuha
ZENPO	Naprijed

2.4. NAPADI

	UDARCI
ATEMI	Udarci u vitalne točke
CHUDAN ZUKI (TSUKI)	Udarac šakom u predio stomaka
GEDAN ZUKI	Udarac šakom u predio donjeg stomaka
GYAKU ZUKI	Udarac u kontra stavu
JODAN ZUKI	Udarac šakom u predio glave
KAESHI ZUKI	Kontra udarac
KATATE ZUKI	Udarac jednom rukom
MEN UCHI	Udarac u glavu
MAEGERI	Udarac nogom
MUNE TSUKI	Udarac šakom u predio grudi
OI – ZUKI	Udarac sa korakom
SHOMEN UCHI	Udarac odozgo
TSUKI	U aikidu to je najčešće CHUDAN OI-ZUKI
UCHI	Naprijed, prednja strana, npr. kod napada (SHOMEN UCHI)
YOKOMEN UCHI	Dijagonalni udarc odozgo
YOKO UCHI	Udarac sa strane

	HVATOVI
HIJI DORI	Hvat za lakat
KATA DORI	Hvat za rame sa jednom rukom
KATATE DORI (TORI)	Hvat rukom za ruku (ai-gyaku)
KATATE DORI AIHANMI	Hvat rukom za ruku – desna za desnu
KATATE RYOTE DORI	Hvat sa dvije ruke za jednu ruku
KOSADORI	Hvat rukom za ruku – desna za desnu (Katate dori aihanmi)
KUBI JIME (SHIME)	Davljenje (pogledati KUBI JIME u abecednom rječniku)
MUNE DORI	Hvat za grudi (revere)
RYOKATA DORI	Hvat sa dvije ruke za dva ramena
RYOTE DORI	Hvat sa dvije ruke za dvije ruke
SODE DORI	Hvat za rukav
USHIRO DORI	Hvat iza leđa sa obje ruke preko ruku torija
USHIRO ERI DORI	Hvat iza leđa rukom za okovratnik ispod tjemena
USHIRO RYOKATA DORI	Hvat iza leđa sa dvije ruke za dva ramena
USHIRO RYOTE DORI	Hvat iza leđa sa dvije ruke za dvije ruke
USHIRO KATATE DORI	Hvat iza leđa sa jednom rukom i davljenje drugom
KUBISHIME	
USHIRO KUBI JIME	Davljenje iza leđa

	KOMBINIRANI NAPADI
KATA DORI MEN UCHI	Hvat za rame sa jednom rukom i napad drugom odozgo
MUNE DORI MEN UCHI	Hvat za grudi (revere) jednom rukom i napad drugom odozgo

2.5. POLUGE I BACANJA

	POLUGE
HIJI KIME OSAE	Fiksacija sa polugom na laktu
IKKYO	1. forma (prvo učenje) – OSHI TAOSHI, UDE OSAE
IKKYO UDE OSAE	Imobilizacija ili držanje ruke na tlu bez primjene zahvata na zglobovima koji koriste zavrtnje ili savijanje zglobova
KYO	Forma, učenje
NIKYO	2. forma (drugo učenje) – KOTE MAWASHI, KOTEMAKI
NIKYO KOTE MAWASHI	Mawashi znači okrenuti, okrenuti zglob šake prema unutra, okretanje zgloba šake prema ukeovom tijelu
SANKYO	3. forma (treće učenje) – KOTE HINERI, SHIBORI KIME
SANKYO KOTE HINERI	Hineri znači zavrtnjeti, uvinuti, zglob se zavrće prema ukeu
YONKYO	4. forma (četvrto učenje) – TEKUBI OSAE
YONKYO TEKUBI OSAE	Držanje i imobilizacija podlaktice i zgloba šake
GOKYO	5. forma (peto učenje) – KUJI OSAE, UDE HISHIGI
GOKYO UDE NOBASHI	Imobilizacija zgloba šake okretanjem dlana prema gore, obično se koristi protiv napada sa nožem

	BACANJA
AIKI NAGE	Bacanjem aiki-em. Tori se postavlja ispred putanje kretanja ukeu.
AIKI OTOSHI	Više bacanje u aikidu
GANSEKI OTOSHI	Napredno bacanje preko ramena
IRIMI NAGE	Bacanje sa ulaskom
JUJI NAGE, JUJI GARAMI	Bacanje sa uplitanjem ruku (bukvalno deseto bacanje)
KAITEN NAGE	Kružno bacanje. Postoji kao UCHI-KAITEN NAGE i SOTO-KAITEN NAGE (unutra i van)
KOKYU HO	Vježba u paru u sjedećem položaju za postizanje kokyua. Zove se i MOROTETORI KOKYU NAGE ili RYOTEMOCHI KOKYU NAGE UDE_OROSHI IIRIMI
KOKYU NAGE	Bacanje sa kokyuom. Velik broj aikido tehnika nosi ovo ime. Tehnika se najčešće završava padom naprijed ukeu
KOSHI NAGE	Bacanje preko kukova
KOTE GAESHI	Bacanje sa zavrtnjem šake
SHIHO NAGE	Bacanje u četiri pravca
SUMI OTOSHI	Spuštanje u kut, tehnika bacanja
SUNI GAESHI	Bacanje u kut
TENCHI NAGE	Bacanje "nebo-zemlja"
USHIRO KYRI OTOSHI	Povlačenje leđa unazad
UDEKIME NAGE	Bacanje u kojem tori gura ukeov lakat sa donje strane

2.6. TEHNIKE U AIKIDU

	TEHNIKE
ATEMI WAZA	Tehnike udaraca
FUTARI DORI	Obrana od dvojice napadača (NI – NIGAEKI)
HANMI – HANDACHI WAZA	Tehnike koje se izvode kada je tori u SUWARI WAZI (na koljenima), a uke u TACHI WAZI (na nogama)
HENKA WAZA	Tehnika promjene. Početak jednom tehnikom, a završetak drugom
HITORI WAZA	"Vježbanje sa nevidljivim partnerom"
JIME WAZA	Tehnika davljenja
JO DORI	Tehnika obrane za oduzimanje štapa
JIYU WAZA	Slobodan stil izvođenja tehnika – najčešće na dogovoren napad od strane više napadača. Razlikuje se od RANDORIJA u drugim vještinama
KAESHI – WAZA	Tehnike kontri (GAESHI WAZA)
KANSETSU – WAZA	Tehnike narušavanja – KATAMI WAZA, npr. nikyo, sankyo
KATAME – WAZA	Tehnike kontrole – OSAE WAZA, KANSETSU WAZA, SHIME WAZA

KIHON – WAZA	Osnovne tehnike
KUMIJO	Vježbe sa štapom u paru
KUMITACHI	Vježbe sa mačem u paru
NAGE WAZA	Tehnike bacanja, NAGERU-baciti
NAGASHI WAZA	Pretapanje jedne tehnike u drugu
NE WAZA	Tehnike hrvanja
OJI WAZ	Tehnike blokade i kontranapada
OMOTE WAZ	Direktne tehnike
SAN NI GAKE	Obrana od tri napadača
SHI WAZA	Tehnike kontri, KAESHI-WAZA
SUTEMI WAZA	Požrtvovane tehnike
SUWARI WAZA	Tehnike koje se izvode u parteru (na koljenima)
TACHI DORI	Tehnike obrane za oduzimanje mača
TACHI WAZA	Tehnike koje se izvode u stojećem stavu
TANTO DORI	Tehnike obrane za oduzimanje noža
TE – WAZA	Ručne tehnike (kao obrana od oružja)
UKEMI	Pad, bukvalno – "primiti tijelo"
UKE – WAZA	Tehnike blokiranja
USHIRO – WAZA	Tehnike obrane od napada sa leđa
URA WAZA	Primjenjuje se obično nakon ulaza iza ukea i zasnivaju se na TENKANU koji čini da se uke okreće oko torija
WAZA	Tehnika, forma

2.7. PADOVI U AIKIDU

	PADOVI
JOKO	Strana, sa strane
JOKO UKEMI	Pad sa strane
MAE	Naprijed, ispred, prednji
MAE UKEMI	Pad naprijed
UKEMI	Pad, doslovno – "primiti tijelo"
USHIRO	Natrag, stražnji
USHIRO UKEMI	Pad natrag

2.8. DIJELOVI TIJELA

	NAZIVI ZA DIJELOVE TIJELA
ABARA	Rebra
AGO	Usta
ASHI	Noga
ASHIKUBI	Gležanj
ATAMA	Glava
CHOTOTSU	Točka udarca između očiju
DAITAI	Bedro
DOKKO	Točka pritiska iza uha
EMPI	Lakat
ERI	Okovratnik, kragna
FUKUTO	Točka udarca neposredno iznad koljena
GANMEN	Lice
GEKON	Točka pritiska ispod donje usne
HARA	Stomak
HAISHU	Zadnji dio ruke
HAITO	Greben šake
HAIWAN	Podlaktica
HIJI	Lakat
HITAI	Čelo
JINCHU	Točka pritiska iznad gornje usne ispod nosa
JINTAI	Tijelo

JINKAI – KYUSHO	Vitalne točke na ljudskom tijelu
JUIZO	Predio bubrega, krsta
KATA	Rame
KAKATO	Peta
KAKUTO	Vanjski dio ručnog zgloba (kod udarca)
KASHI	Noge
KATATE	Ruka
KOTE	Zglob šake
KOSHI	Bok
KUBI	Vrat
KUBI – NAKA	Ateni točka na glavi
KYUSHO	Vitalne točke na tijelu
MATA	Prepone, slabine
MEN	Glava
MIMI	Uši
MOROTE	Obje ruke
MUNE	Grudni koš
NAIKE	Točka pritiska kod gležnja
SEIKA – TANDEN	Donji stomak
SEIKEN	Šaka
SEIKICHU	Kičma
SENAKA	Zadnji dio tijela
SHINTAI	Tijelo
SHITA HARA	Donji stomak
SHOMEN	Lice
SHUHAI	Zadnji dio ruke
SODE	Rukav
SOKEI	Prepone, slabine
SOKUSO	Krajevi nožnih prstiju (kod udaraca)
SOKUTEI	Peta
SOKUTO	Brid stopala
TANDEN	Stomak
TEGATANA	“Ruka mač” – vanjski brid šake
TEKUBI	Ručni zglob, zglavak
TE – NO – HIRA	Dlan
TENTO	Atemi točka iza glave
TETTSUI	“Šaka kao čekić”
TE – URA	Unutrašnji dio ruke
UDE	Ruka (od šake do ramena)
WAKI	Pazuh
WAKIKAGE	Atemi točka ispod pazuha
YOKOMEN	Glava sa strane
YUBI	Prst
ZENGAKU	Čelo
ZENWAN	Podlaktica

2.9. POJMOVI VEZANI UZ ODJEĆU

	ODJEĆA ZA TRENIRANJE
EMBU GI	Odjeća za svečane prilike (demonstracije)
HAKAMA	Široke japanske hlače. Vezivaju se trakama oko struka. Nose ih majstori aikida
HAORI	Kratki ogrtač
HERA	Dio na hakami koji se podvlači ispod pojasa
KEIKO GI, DO GI, GI	Odjeća za treniranje, radna odjeća
KESA	Rever
KOSHITA	Zadnji dio hakame koji dolazi na kukove
MATADACHI	Dio sa strane na hakami
OBI	Pojas, pas
SODE	Rukav
TABI	Japanske čarape sa odvojenim prstom (palcem)
TANOMO	Dugački svećani ogrtač
TENUGUI	Platnena marama, nosi se na glavi, ispod kacige u KENDO-u
ZEKKEN	Izvezeno ili napisano ime ili ime DOJO-a na odjeći
ZORI	Japanske sandale

2.10.RANGOVI I ZVANJA U AIKIDU

	RANGOVI I ZVANJA
DAN	Majstorski rang, od 1. – 10.: shodan, nidan,sandan, yondan, godan, rokudan, nanadan, hachidan, kudan, judan
DOSHU	"Vođa puta" – trenutno Kisshomaru Ueshiba
DOJO – CHO	Voda sale, dojo-a
FUKU SHIDOIN	Asistent učitelj
KAYOI DESHI	Učenici koji žive izvan sale (DOJO-a)
KOHAI	Mlađi učenik
KYU	Učenički rangovi, od 6.-1. : rokyu, gokyu, yonkyu, sankyu, nikkyu, ikkyu
MUDANSHA	Nosilac učeničkog ranga (pojasa)
SEMPAI	Stariji učenik
SENSEI	Učitelj
SHIDOIN	Instruktor, učitelj
SHIHAN	Stariji učitelj, "učitelj učitelja"
SOKE	Prvi čovjek stila (glava porodice)
O SENSEI	Veliki učitelj Morihei Ueshiba
UCHI DECHI	Učenici koji žive u okviru DOJO-a
YUDANSHA	Nosilac DAN ranga (pojasa), crni pojas

2.11. JAPANSKI BROJEVI

	BROJEVI
ICHI	Jedan
NI	Dva
SAN	Tri
SHI	Četiri
GO	Pet
ROKU	Šest
SHICHI	Sedam
HACHI	Osam
KU	Devet
JU	Deset

Ništa ne znači pobijediti nekoga.

Kad sve obuhvatimo ljubavlju i kroz KI pustimo da sve stvari idu prirodnim tokom, tada se otvara svijet u kojemu su KI, um i tijelo ujedinjeni, međusobno i sa drugima.

Doživjeti duboko prosvjetljenje i pobijediti bez borbe na pravi način.

Nadvladali smo sebe i to postaje trijumf ljubavi Univerzuma, koja je u stvari naša ljubav.

To je TAKEMUSU (takemusu aiki – beskonačna stvarajuća vještina aikida).

O' Sensei Morihei Ueshiba

